

Startnotitie Omgevingsvisie Hollands Kroon

Hollands Kroon gaat een nieuwe, opgavegerichte omgevingsvisie ontwikkelen. Deze startnotitie schetst het proces, beschrijft de manier waarop participatie wordt vormgegeven en de vertrekpunten waarmee we in gesprek gaan met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Tot slot worden de rol en het mandaat van de klankbordgroep beschreven. Als opmaat naar de omgevingsvisie ontwikkelen we eerst een koersdocument waarin op hoofdlijnen de ontwikkelrichtingen worden weergegeven. Na de gemeenteraadsverkiezingen en eventuele bijsturing werken we het koersdocument uit in de nieuwe omgevingsvisie onder de Omgevingswet.

Procesverloop

Augustus tot en met november 2021

Op basis van uw besluit starten we direct na de zomervakantie met het eerste deel van het participatietraject. Het gaat om belangrijke opgaven en ontwikkelrichtingen voor de toekomst, dus we willen er de tijd voor nemen. We organiseren diverse bijeenkomsten in verschillende kernen en deelgebieden om zo recht te doen aan verschillende thema's en deelgebieden. We zetten erop in deze eerste fase te gebruiken om goed te verkennen wat er speelt en welke ontwikkelrichtingen er mogelijk zijn.

Januari 2022

We wegen alle opbrengst uit het participatietraject en verwerken dat in het koersdocument, waarvan we verwachten het u in januari 2022 te kunnen presenteren.

Februari 2022

We starten de tweede fase van participatie, om te toetsen hoe inwoners aankijken tegen de manier waarop we hun inbreng hebben gewogen en verwerkt in het koersdocument.

Na de verkiezingen presenteren we het koersdocument aan de nieuwe gemeenteraad. Het kan zijn dat er dan andere keuzes worden gemaakt, maar dat hoeft niet. Na een aantal sessies met de nieuwe gemeenteraad werken we de omgevingsvisie verder uit op basis van het koersdocument.

Vertrekpunten Opgaven en ontwikkelrichtingen

In de omgevingsvisie staat hoe we willen dat onze toekomstige leefomgeving er uit ziet in 2040. Met de omgevingsvisie anticiperen we op ontwikkelingen, zoals klimaatverandering, het gebruik van duurzame energiebronnen en bevolkingsgroei. Deze ontwikkelingen staan niet los van elkaar. De omgevingsvisie geeft een integrale gemeentelijke visie op deze ontwikkelingen en de impact op de fysieke leefomgeving. De bestaande ontwikkelingen en het vastgestelde beleid zijn vertrekpunt voor een nieuwe omgevingsvisie.

In opmaat naar de omgevingsvisie werken we aan een Koersdocument, waarin kansrijke ontwikkelrichtingen worden verkend. Het koersdocument dient als tussenstap naar de omgevingsvisie. Om tot een koersdocument te komen, werken we stapsgewijs aan een inhoudelijk verhaal. De aanpak bestaat uit een thematische en gebiedsgerichte verkenning van opgaven, het schetsen van ontwikkelrichtingen en voorziet in een afwegingskader dat de gevolgen van de (mogelijke) ontwikkelrichtingen inzichtelijk maakt.

Uit de eerste ambtelijke verkenning van opgaven komen drie integrale vraagstukken naar voren. Deze vraagstukken bieden voorlopig houvast voor inhoudelijk onderzoek en een breed participatietraject. De vraagstukken zijn:

- Vitale kernen
- Adaptief buitengebied
- Grootschalige kracht van gemeente en regio

In de onderzoeksfase van het Koersdocument worden de opgaven en mogelijke ontwikkelrichting(en) voor de vraagstukken geschetst en afgewogen. De resultaten van de onderzoeksfase zijn geen uitgangspunt voor participatie, maar de inzichten uit het onderzoek kunnen helpen de juiste vragen te stellen en een beeld te schetsen van de opgave waar we voor staan. De participatie zal een open gesprek zijn.

In de loop van het proces zal blijken of deze vraagstukken ook de basis zullen gaan vormen van het Koersdocument of dat gedurende de rit deze worden uitgebreid of aangepast.

Vitale kernen

Hollands Kroon is opgebouwd uit 22 kernen waar de meeste inwoners wonen, werken en gebruik maken van voorzieningen. In deze kernen komen diverse opgaven samen. Door deze opgaven in samenhang te benaderen, liggen er kansen voor een brede kwaliteitsverbetering. We schetsen de ruimtebehoefte en verkennen wat bereikt kan worden tot 2040.

Onderwerpen die bij 'Vitale kernen' aan de orde kunnen komen zijn:

- Het welzijn in de fysieke leefomgeving; het stimuleren van een gezonde leefstijl, de toegankelijkheid van voorzieningen en de mogelijkheden om lang thuis te wonen en zorg naar de wijk te halen.
- De voorzieningen in de kernen; het aanbod, de bereikbaarheid en de sociale functie van maatschappelijke en commerciële voorzieningen.
- De woningbouwopgave; de mogelijkheden voor inbreiding en uitbreiding, de benodigde ruimte en de wijze waarop nieuwbouw kan bijdragen aan de kwaliteit van de kernen.
- Het kwalitatieve aanbod van woningen; het type woningen (regulier tot bijzonder) en het aanbod voor doelgroepen zoals jongeren en ouderen.
- Verduurzaming van de bestaande woningen; de warmtetransitie (van het gas af) en de renovatie of vernieuwing van woningen en buurten.
- Duurzame kernen; een openbare ruimte die ruimte biedt aan klimaatadaptatie (voorkomen van wateroverlast en hittestress), biodiversiteit (groen in de kernen) en een gezonde leefomgeving (ruimte om te bewegen).
- Mobiliteitsopgave; de bereikbaarheid van de kernen in de regio, een duurzaam OV aanbod (spoor en bus), knelpunten in de kernen en de kwaliteit van het langzaam verkeer.

Adaptief buitengebied

Het buitengebied van Hollands Kroon bestaat uit agrarisch gebied, water en groen. Overheden, instellingen, beheerders en agrariërs hebben decennialang het landschap beheerd, verbouwd en aangepast naar de laatste inzichten en opgaven. De structuur van het landschap, het water en de grondsoort zijn bepalend geweest voor de ontwikkeling en het huidige aanzien en functioneren van het buitengebied.

Ook in de komende 20 jaar zijn er bekende en nieuwe uitdagingen waar het buitengebied op aangepast moet worden. Dit komt voort uit nieuwe regelgeving (bijvoorbeeld klimaatadaptatie en biodiversiteit), door vernieuwing in de bedrijfsvoering van de landbouw (intensiever en met behulp van innovatieve technologie, schaalvergroting in kassen of gebouwen, of juist extensiever en natuurinclusief), door verbreding van de economie met bijvoorbeeld recreatie en zorg en door de ruimtebehoefte van groeiende kernen. Door deze opgaven in samenhang te bezien, schetsen we ontwikkelrichtingen om deze complexe puzzel slim in te passen.

Onderwerpen die bij 'Adaptief buitengebied' aan de orde kunnen komen zijn:

- Een duurzaam buitengebied; de ruimtelijke opgave voor een gezond watersysteem, klimaatadaptatie, biodiversiteit, energietransitie en circulariteit.
- Vernieuwingen in de agrarische sector; de impact op het landgebruik door intensivering, innovaties, schaalvergroting, nieuwe regelgeving en natuurinclusieve landbouw;
- Economische verbreding in het buitengebied; de ruimtelijke kansen en opgaven die voortkomen uit uitbreiding van de kernen, recreatie, zorg en nieuwe economische activiteiten.
- Landschapsstructuur; de ontwikkeling van het landschap als gevolg van de bovenstaande ruimtelijke opgaven.

Grootschalige kracht van gemeente en regio

Hollands Kroon is een grote gemeente die ruimtelijk en economisch zijn kracht ontleent aan het benutten van de grote ruimte en het nationale netwerk (snelweg, transportbuizen, havens, energie en data). Hollands Kroon en de regio 'Kop van Noord-Holland' kunnen voortbouwen op deze onderscheidende vestigingsvoorwaarden voor een innoverende agrarische sector en verdere verbreding van de economie. Agriport speelt hierin een belangrijke rol met zijn positie nabij de MRA. In de onderzoeksfase van het Koersdocument wordt de opgave voor de regionale economie nader verkend en worden mogelijke ontwikkelrichtingen geschetst voor bijvoorbeeld Agriport en de kustlijn met de havens als duurzame hubs.

Onderwerpen die bij 'Grootschalige kracht van gemeente en regio' aan de orde kunnen komen zijn:

- Economische ontwikkeling; het benutten van de gunstige vestigingsvoorwaarden van Hollands Kroon, in het bijzonder Agriport.
- Duurzame ontwikkeling; het benutten van de energie infrastructuur en de maritieme sector, ontwikkelkansen voor duurzame hubs en de waterstofeconomie.
- Regionale mobiliteit; bereikbaarheid van Hollands Kroon (weg en spoor), de positie van Agriport en de havens in het netwerk en de potentie van een nieuwe verbinding (N77).

Participatieproces

Na vaststelling van deze startnotitie wordt in augustus 2021 gestart met een uitgebreide eerdere participatieronde; de verkenningsfase. Hieronder worden de uitgangspunten beschreven.

Het doel voor het koersdocument

Met participatie willen wij de kwaliteit van beleid en besluiten verbeteren. We willen alle belangen, informatie en mogelijke (andere) oplossingen goed in beeld brengen. Zodat wij een goede afweging kunnen maken voor een gedragen besluit.

Het proces

Na de zomer starten we de eerste participatieronde. Met de vertrekpunten gaan we in gesprek met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Dit is de *verkenningsfase*. We halen zoveel mogelijk informatie, kennis, standpunten en belangen op. Maar vragen ook om (andere) oplossingen te bedenken. In deze fase zijn nog geen keuzes gemaakt. De vertrekpunten zijn bedoeld om richting aan het gesprek te geven. Omdat het om een groot en belangrijk document gaat, willen we er de tijd voor nemen. We verwachten dat de eerste ronde tot en met 22 november duurt.

Na de eerste ronde wordt alle verzamelde opbrengst goed in kaart gebracht en meegewogen bij de ontwikkeling van het eerste concept koersdocument. We laten participanten weten wat we met hun inbreng hebben gedaan en waarom we daarvoor hebben gekozen.

Daarna start de tweede participatieronde. We verwachten nu begin januari 2022. Die ronde duurt zes weken. We gebruiken hiervoor de wettelijke uniforme openbare voorbereidingsprocedure. In deze tweede ronde geeft iedereen aan wat zij het concept vindt. Het gaat nu vooral om hun mening. Hoe kijken zij tegen het koersdocument aan? Wat vinden ze goed? Waar kunnen ze zich niet in vinden? Is er begrip voor de afweging om bepaalde alternatieven uit de eerste fase wel of niet over te nemen? Of bepaalde belangen zwaarder te wegen dan andere? Voor de gemeente levert dit belangrijke informatie op voor het laatste afwegingsmoment van zowel het college van B&W als de gemeenteraad.

Klankbordgroep

Vanuit de gemeenteraad is een klankbordgroep voor de ontwikkeling van het koersdocument ingesteld. Deze bestaat uit de volgende leden:

1. Dhr. van der Klugt (CDA)
2. Dhr. Groot (VVD)
3. Dhr. de Herder (SHK)

4. Mevr. Buczynski (PvdA)
5. Dhr. Bügel (OHK)

Voor de ontwikkeling van het koersdocument speelt de klankbordgroep een belangrijke rol. Hieronder staan de werkafspraken;

1. De klankbordgroep mag op zowel proces als inhoud adviseren;
2. De klankbordgroep bereidt samen met het college beeldvormende vergaderingen voor die gaan over de omgevingsvisie;
3. De klankbordgroep komt op regelmatige basis samen, maar in ieder geval op de volgende momenten;
 - a. Zodra de onderzoeksfase is afgerond en de vertrekpunten zijn geformuleerd;
 - b. Voordat het publieke participatietraject wordt gestart;
 - c. Nadat het participatietraject is afgerond;
 - d. Zodra het koersdocument omgevingsvisie in concept gereed is.
4. Van elk overleg van de klankbordgroep wordt een verslag opgemaakt;
5. Als het college wijzigingen doorvoert naar aanleiding van een advies van de klankbordgroep, wordt de raad hiervan in kennis gesteld inclusief motivering van de wijziging(en);
6. Stukken die ter besluitvorming worden voorgelegd aan college en/of gemeenteraad worden eerst besproken in de klankbordgroep;
7. De klankbordgroep doet op regelmatige basis verslag over proces en/of inhoud aan de gemeenteraad.